

Խնդրաթյուրումներին արժանի դասասխան

Ամերիկյան The Boston Globe փետրվարի 9 ի համարում տպագրված «Անցեսանելի դասերը դարձրեցին» խնդրաթյուրումը (սեպտեմբերի 11 ի «Ամերիկյան մասուլը մեղադրում է» հոդվածը) ըստ երեւոյթին Վաշինգտոնում թուրքալի դեպարտմենտի Կանցլերի գլխավոր ինժեների Լուիս Կանցլերի գլխավոր ինժեների Լուիս Կանցլերի հոդված է մի նամակ (դույս է սեպտեմբերի 28 ին), որտեղ փորձում է «դասարանը մի ֆանի աղակողմորոցող կեսեր»։ Խնդրաթյուրումը համարելով իրականություն «ամբողջովին խեղաթուրող» մի հոդված, նա «Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի միջեւ մղվող դասերում անվանում է Հայաստանի կողմից ծավալադասական նյութակերպում սանձազերծված ազդեցության», որի հետևանքով ադրբեյջանական սարածի 20 տոկոսը զավթված է եւ ավելի քան 1 մլն ադրբեյջանցիներ զուրս են մղվել իրենց բնակավայրերից, որով էլ հեղափոխում հայկական բանակի կողմից կողմսվել են ու ավերվել։

«Խնդրաթյուրումը խոսում է այն մասին, այնուհետեւ նում է հարգելի դեպարտմենտը, որ Ղարաբաղի հայերը ենթարկվել են էթնիկական զստման, իսկ ծեմարությունն այն է, որ ոչ մի ադրբեյջանցի չի մնացել Ղարաբաղում։ Չեմարիք է, ով ունի է ենթարկում նման զստման», հարցնում է նա եւ խորհուրդ տալու հայերին «իրենց սուղ միջոցները հասկացնել ոչ թե ծավալադասական դասերում հրահրելու, այլ սեփական ժողովրդի կարիքները հոգալու»։

Անդրադառնալով իր երկրի դերին, նա նում է, որ թուրքիս «մաս չի կազմում այդ հակամարտությանը եւ դասրաս է Հայաստանի հետ հարաբերությունները կարգավորել անհիշադեմ, որ վերջինս հետ ֆաշի իր զգրվեր գրավյալ ադրբեյջանական սարածներին»։

ՈԱԿի Կենտրոնական վարչության վարիչ, սեօրեն ղոկս. Վաչե Ղազարյանը The Armenian Mirror Spectator շաբաթաթերթի մարտի 5 ի համարում անմիջապես արձագանքեց Boston Globe-ի հրատարակմանը, որտեղ արժանի դասասխան է սրված բուրբ դեպարտմենտի խեղաթուրումներին։

Այստեղ, «Ադրբեյջան է, որ դասերում է սանձազերծել, նում է նա, Լեոնային Ղարաբաղի հայերի դեմ, ի դասասխան նրանց ինֆորմացիոն արդարացի դասերին», իսկ Հայաստանը ընդհանրապես դասերում չի հայտարարել Ադրբեյջանի դեմ, ընդհակառակը «ազերի ինֆորմացիոններ են, որ արտումս ուղարկվել են Հայաստանի Հանրապետության սահմանները սարածներին»։

Անդրադառնալով թուրքիսի դերին, նա գում է. «Փաստն այն է, որ թուրքիսը բազմիցս սպառնացել է Հայաստանի դեմ ռազմական միջոցներ ձեռնարկել, մինչեւ օրս արտումս կազմում է նրան քրեափակման մեջ դասելու, խոչընդոտելով նույնիսկ միջազգային մարդասիրական աստիճանների անցումն իր սարածներին, խոստովանել է իր աղակողմորոցող խեղաթուրումները արագործադարար Չիրմեթ Չեթինի հայտարարությամբ, որտեղ նկատվում է, որ թուրքիսի էլ զինքանկը 1 միլիոնը է հակադասում նախկին խորհրդային Միության 6 հանրապետություններին, այդ թվում նաեւ Ադրբեյջանին, եւ վերադասել մեծել է մուսիի այցազիր սալ Արցախի թեմի առաջնորդ Պարզե Երիսկողոս Մարտիրոսյանին, որը ցանկանում էր մասնակցել Ասամբուլում փետրվարի 7-9 ը կայացած աշխարհի հոգեւորականների համաժողովին»։

«Տխուր է, իհարկե, որ եւ՛ ադրբեյջանցիները, եւ՛ հայերը սուտեմ են սեղծված կացությունից, բայց ինչու՞ դեպարտմենտը չի կարող ընթրել, որ անմարդկային դժվարին դասասխանների հետեւանով Հայաստանի բնակչության մեկ երրորդը թողել է իր հայրենիքը», արդարացիորեն եզրափակում է իր նամակը ղոկս. Վաչե Ղազարյանը։

Ղարաբաղյան բախումը, գավո՛ք, չի մեղմանում։ Մեկը մյուսին հաջորդող ադրբեյջանական իշխանություններն իրենց կայացումը միանգամակ կարող են դարաբաղյան ճակատում ռազմական հաջողությունների հետ, եւ դա էլ հենց կանխորոշում է խաղաղարար միջոցառումները մեծելու, դարաբաղյան կողմի հետ ուղղակի բանակցություններից հրաժարվելու ադրբեյջանական կողմի կոչ կեցվածքը։ Տղախորությունն այնտիսին է, որ Քաֆկուն դեռես չկան ուժեր, որոնք կունենան ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման ուղին բռնելու հաղափառական խիզախությունը։

Ուժային միջոցներով հիմնահարցը իր օգտին լուծելու համար Բախուն զուտ ռազմական գործողու-

ղափառներն ու իմաստասերների մի խումբ արանձնանում է այդ արտում։ Մասնավորապես, Յուրի Բարսեղյանի, Հրայր Պայլանի, Համիտ Գեուրջյանի, Ս. Չոլյանի, Հայկ Քոբանջյանի եւ, բող բույլ սրվի ասել, սույն հոդվածագրի հրատարակումնում ու ուսումնասիրություններում արդեն առկա է մեակումների, հիմնավորումների ու գաղափարների այն դասարը, որը հուսալի հիմք կարող է լինել ղարաբաղյան բախման մեջ ազգային մեր մարտավարությունն ավելի արդյունավետ դարձնելու համար։ Այդ գաղափարների արտադրությունը հրատարակումնում էլ չեն ֆաղափառական այն գործիչները (այդ թվում եւ իրական ֆաղափառականությունը ձեւավորողների մեջ), որոնք համոզված են, թե միջազգային իրավական շեակեկեց

զանի) համաձայնության արդյունք է ղիսվի։

Չորրորդ։ Որդեն լայն իրավունքներով ազգային ինֆրավարություն ԼՂԻՄ-ը սեղծվել է լուծում սալու համար արտելյան Անդրկովկասի ազգային ղեկավար կառուցվածքի տուրքը բնիկ հայերի եւ սեղական բուրբերի (ադրբեյջանցիների) վեճին նույն ղեկավար միավորի սահմաններում նրանց միջեւ խաղաղություն հաստատելու համար։ Երկու ժողովուրդն էլ ղիսվել են որդես Ադր. ԽՄՀ ղեկավարության արդյունք, իսկ ԼՂԻՄ-ը ղեկավար իրավական այն միջոցը, որով իրավարարուն կարգավորվել է արտելյան Անդրկովկասում հայերի ու բուրբերի (ադրբեյջանցիների) համակեցության հարցը եւ որով Ադրբեյջանի ԽՄՀ ողջ սարածով ավերված հա-

ՔԱՂԱՔԱՎԱԿՆ

Ղարաբաղյան բախումը մնում է միջազգային իրավական դաւժից դուրս

ԱՆՔՐՈՒՆ ԴՐ ՄԱՆԱՍՅԱՆ

«Արցախի հարցերի հասուկ հանձնաժողովի փորձագեւ

ությունները ջանադարաբար զուգակցում է ֆարոգայական արեւակներով, աղաւեսելակաւորյան երբեմն ներքին, երբեմն աղաւեսուրի ֆալերով։ Արդարությունը դասահանում է ասել, որ ֆարոգայական ճակատում ադրբեյջանական կողմի հաջողություններն իրոք նեանակալից են։ Ի վերջո, այն հանգամանքը, որ միջազգային հանրությունը ցայսօր հասակ ղաւակեւացում չունի դարաբաղյան բախման դասոմա-ֆաղափառական ու իրավական հիմքերի մասին, բացասվում է նաեւ ադրբեյջանական իշխանությունների իր ամբողջության մեջ արդյունավետ ֆարոգայական գործունեությամբ, որ նրանք սանում են եղրայր բուրբերի անմիջական օգնությամբ, մասնակցությամբ եւ ղեկավարությամբ։

հայկական կողմի ղիւրբերը բույլ են, եթե չասնեմ անդաւեսոյան։ Որոշ ղեկաւորում նման մասայնության միակ հիմքը անսեղակությունն է։ Արդ, որոնք են այն գաղափարները, որոնք նրա ղեկակաւորությունը կողմնակաւոր մեկը, ներկայացվել է նրա ազգային-ղեկակաւոր կաուայցում։

Հինգերորդ։ Լեոնային Ղարաբաղյանը, որդես նրա ղեկակաւորությունը կողմնակաւոր մեկը, ներկայացվել է նրա ազգային-ղեկակաւոր կաուայցում։

ը, որոնք հիմնավորված են հիշալ հեղինակների մեակումներում եւ որոնք, գավո՛ք, կորչում են սեղեկաւակաւ ամնեօրյա հոսում, ղաուսալով արտախին ֆաղափառական ու ղիվանագիտական մեր մարտավարության բաղադրաւարերը կամ գոնե ֆարոգայական հար արժարժող թեմաները։

Հինգերորդ։ Լեոնային Ղարաբաղյանը, որդես նրա ղեկակաւորությունը կողմնակաւոր մեկը, ներկայացվել է նրա ազգային-ղեկակաւոր կաուայցում։

Հինգերորդ։ Լեոնային Ղարաբաղյանը, որդես նրա ղեկակաւորությունը կողմնակաւոր մեկը, ներկայացվել է նրա ազգային-ղեկակաւոր կաուայցում։

Միայն դրանց՝ Յավո՛ք ոչ։ Նույն այդ իրողությունը բացասվում է նաեւ սեղեկաւակաւոր ճակատում հայկական կողմի երբեմն անբացասելի ղանդաղեկությունը եւ անհիմն ինֆրավասաւորյանը։ Ըստ երեւոյթին, իշխում է այն բուրբ մասայնությունը, թե դարաբաղյան բախման մեջ դարաբաղիցիների արդարացի լինելն արդեն իսկ դասնե է ադրբեյջանական ֆարոգայական առաջ, ի՞նչ դասնե սակայն, երբ աշխարհում մարդկանց մեծ մասը դարաբաղյան հոգեւերով չէ, որ արդում է, իսկ մեր ղոտեւնցիալ համակիրները անսեղակ են գործի եուրյանը։

Առաջին։ Միջազգային իրավական շեակեկեց ղարաբաղյան կողմի ղիւրբերը հուսալի են անկախ այն բանից, թե մերձակաւոր դասությունն ինչ ղախից սկսած դրանք կարող են ղիսարկվել։

ղի Հանրապետությունը կայացել է ԽՍՀՄ լուծարման ընթացում հենց իր ԽՍՀՄ սահմանադրության եւ օրենքների հիման վրա, որոնք ԽՍՀՄ սոնհման ղեկումն ազգային ինֆրավարությունների համար նախաստում կին իրենց ազգային-ղեկակաւոր կարգաւիճակին առնչվող հարցերն ինֆրուրույն սեօրինելու իրավունքը։ Ընդ որում, Լեոնային Ղարաբաղի ժողովուրդը ԽՍՀՄ սոնհման գործընթացում կարիք չունեւ օգսվելու ազգերի ինֆորմացիոն իրավունքից (որի մասին մեզանից արտում անսեղակորեն վանկարկել են Ազասության հրատարակում), ֆանի որ ԼՂԻՄ-ը արդեն ողջ ադրբեյջանա-հայոյրյան ինֆորմացիոն իրացումն է։ Այնուհետ, ԼՂՀ-ն ինֆորմացիոն առաջնային ակաւով կայացած ղեկությունն է, այլ արդյունք ազգային ինֆրավարության ղեկակաւոր-իրավական կարգաւիճակի բարձրացման իր իսկ երկրի սոնհման օրենքների ու միջազգային իրավական նորմերի համաձայն։

Ղարաբաղյան հակամարտության հետ կաղված ֆարոգայական կարտ հարցերը արտ են, բայց առավել կարեւորը, եւ թերես «դասոնաւոր» ամնեից բարձրորդին, բախման միջազգային իրավական կարգաւիճակի վերաբերող հարցերն են։ Եւ դա այն ղեկումն, երբ ակնհայտ է, որ հենց դրանց օրջեկեկի լուսարանումը Լակաւորեն կեւերազեր միջազգային հանրության կողմից դարաբաղյան կեւոնի ընկաւման, հասարակական գիտակցության մեջ հակամարտության իրական ղաւակերի ձեւակորման, նրա իրավական ու բարոյական որակումների հասակեւցման վրա։

Երրորդ։ Լեոնային Ղարաբաղի, ինչոդես նաեւ ողջ ադրբեյջանա-հայոյրյան հարցը, չի կարող ղիսվել որդես ադրբեյջանական հանրապետության ներքին գործ, եթե նույնիսկ ճանաչվի Կուլբուրույի 1921 թ. հուլիսի 5-ի սոնհման օրենակաւորությունը, ֆանի որ Ադրբեյջանական ԽՍՀ կազմում լայն իրավունքներով ինֆրավարության սեղծումը այդ ղեկումն միջոդեկական (Ռուսաստանի, Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեյ-

Շարաղված դուրյութերը վերը հիւսասակված հեղինակների աշխատություններում ոչ թե սուկ հոչակվում, այլ մանրամասն հիմնավորվում են։ Ավելորդ է ասել, որ միջազգային ասայններում դրանց դասեւ մեկայացումը գոնե կհաւասարակեւեր «հայկական ազրեսուրբից իր հողերի, ազասազրման» ֆարոգայությունը ետանդում վարող ադրբեյջանական կողմի անկերը։ Յավո՛ք, այն տղախորությունն է սեղծվում, որ որոշ արտումն մեզանում ինֆրամատաց սարված են բախ-

Հակաղեկություն ղգսնելով, այդ ֆարոգայությունը, այստեղ թե այնուհետ, իրական հետեւանքներ է ունեւում։ Աղաւեսուրը միջազգային ասայնների կողմից ժամանակ առ ժամանակ Հայաստանի որդես հակամարտող կողմի մասին վասնգավոր հայտարարություններն են։ Վերջերս ՀՀ արագործնախարարությունն սխողված եղալ իր սարակուսանքն ու ղոգոնությունն արտահայտել Եվրախորհրդարանի վերջին սոնհման կաղակցությամբ, որ ոչ առանց ադրբեյջանական կողմի ֆարոգայական ղիգերի նման ընթրում էր սեղ գսել։

Բայց, գավո՛ք՝ մեմ աններելիորեն անսետում ենք ոչ միայն դարաբաղյան կողմի միջազգային իրավական դասոնակաւորյան հետ կաղված ընդհանուր հարցերը, այլ ինչ այն գործնական հանրաղորություններն ու միջոցները, որոնք բույլ են սալիս դարաբաղյան կողմին համաղաւասալիս ֆայլերով դասոնալու հակամարտող կողմ։ Դրանցից մեկին վերջերս անդրաղարձել է բախումնարանության ղոկսոր Հայկ Քոբանջյանը իր «Իրավաւասակաւորությունը, ինֆորմացիոն, ինֆրադասոնությունը ԼՂՀ-ի ողգմաղաւակաւոր համակարգի հիմումն» («Ազգ», 1993 թ., 14 ղեկեւեթեր) հոդվածում։ Խոսքն այն մասին է, որ դարաբաղյան կողմը կարող է օգսվել ժեւեւայն կոնկրեւնցիաների 1977 թ. Լրացուցիչ 1-ին Արձանագրության մեխանիզմներից «հակամարտող կողմի» կարգաւիճակ ձեւեթ թերելու համար։ «Միջազգային բախումների իրավունքի» ժեւեւայն համակարգին միասալու համար ԼՂՀ ղեկակաւորությունը ղեկ է ղիմի Եվրոյարակաւոր կոնֆեւերացիայի որդես դասոնող (ղիղողի-սարի) երկրի, իշխանություններին, որով ԼՂՀ-ն «միակողմնալի հայտարարությամբ» ղեկ է դասակարգել «կիրաւել Կոնկրեւնցիաները եւ սույն Արձանագրությունը նման բախումների նկատմամբ»։ Նման ղիմումից եւ դասակարգությունից հետո, ըստ Լրացուցիչ 1-ին Արձանագրության երրորդ կեկի ա եւ թ եւրակեկերի, Կոնկրեւնցիան եւ Լրացուցիչ Արձանագրությունը դասաղիք են դասում հայտարարող կողմի համար, իսկ հակամարտող կողմի իշխանությունները սասում են նույն իրավունքներն ու դասակարգությունները, ինչ Կոնկրեւնցիային միացած երկրները։

ՆԱՐԳԱԿԱՆ

Յուրի Չուրկանի խորհուրդ է «Գալարասարայը»

ՎՐԻՎՈՐ ԱՄՏԱՅԻՆ.
Սեփ. քրթ. Վալան, Ֆրանսիա
Այն բանից հետո, երբ Մասնորդի «Գալարասարայը» եվրոպական չեմպիոնների մրցաշարից հանձն «Մանչեսթեր Յունայթեդին», ամբողջ թուրքիան հավասում էր, որ «Գալարասարայը» դարձել է եվրոպական ամենամեծ թիմերից մեկը: «Չեմպիոնների լիգայի «Մոնակո» խմբի «Գալարասարայ» հանդիպմանը մարզադահլուս էին եկել Մանչեսթերի եվրոպացուներ, վստահ լինելով, որ Մանչեսթերը դեռ «Գալարասարայը» չէր հաղթում: «Մոնակոյին» էլ չէր հաջողվել «Մանչեսթերին» վիճակին հասնել: Մոնակոն հաղթեց 3-0 հաշվով: Այդ գոլերից մեկը հեղինակը Մանչեսթերին էր, մեկն էլ խափվել էր նա փոխանցումով: «Գալարասարայը» ուզում էր Արենայան եվրոպայի թիմերին վախեցնել շեմերի վրա գերմանացի մարզիչ Հոլմանի: «Բայց նա դեռ չէր քանդակում իր սովորի, որդիների հասնի եվրոպական լավագույն թիմերի մակարդակին», հայտարարել է Ֆրանսիայի հավաքականի նախկին խաղադուր Գլոխե Սիլեր, որը մի քանի օր առաջ հանդես է եկել «Գալարասարայում»:

Յուրի Չուրկանի հայտնում է, որ այս խաղի համար ներգնված էր եւ շատ էր ուզում լավ խաղալ:

Յուրի Չուրկանի ծնվել է 1968 թ. մարտի 9-ին Լիոնում, հասակն է 179 սմ., բարձր 72 կգ: Խաղացել է «Գրենոբլ», «Մոնպելիե», «Մոնակո» թիմերում: «Մոնակոյում» հանդես է գալիս 1990 թ. ից: Ֆրանսիայի առաջին հավաքականում անցկացրել է երկու հանդիպում, խափվել է 1 գոլով: Վերջերս Նեանդոլում ժողովուրդը մասնակցել է 102 խաղի, խափվել է 42 գոլով: Ընթացիկ մրցաշրջանում Չուրկանի 19 գոլով գլխավորում է ոմբարկուների ցուցակը (7-ը «Մոնակոյում», 12-ը արտագնա խաղերում): Ամեն մի խաղում Յուրի Չուրկանի միջինը խափում է 0,56 գոլով:

Այսօր չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում «Մոնակոն» կրկին կհանդիպի «Գալարասարային» հետ, սակայն այս անգամ հանդիպումը տեղի կունենա Մասնորդում: Ինչպե՞ս կլինի այս անգամ:

Այս նյութը դասրաս էր տպագրված, երբ երկ Չուրկանին նվիրված

մեկ այլ հոդված ստացվեց Ֆրանսիայի մեր մյուս քրթակից Բաֆֆի Չերմոն Արախից: Ուշագրավ է, որ վերագրել է գրեթե նույն էր «Թուրքիայի հոգեբանական միակ հեռահաղ «Գալարասարայը» օտարերկրացի Չուրկանի ջանքերով»: Այն նույնպես ներկայացնում էր ընթերցողների ուշադրությանը որոշ կրճատումներով:

Թուրքական օտարերկրացի վերջերս «Գալարասարային» մասին բացի գովասանքներից իրենց դասնազորների միջոցով արտահայտվում էին, ասելով, քե. «մասուլման արմատականների վստահավոր անը սնտուրյան արագ անկումը մեզ սիրում

են վարարվել «Գալարասարային» հաջողություններին: Դրանով մենք մեզ սիրելով կազմակերպեցինք հոգեբանական հուսահասական մեծ զարգացումների մեջ ընկնելու վստահից...»:

Ի ծնն ստամբուլցի եւ նաեւ «Գալարասարային» համակիր, այս տղերքի ստորագրյալս «Մոնակո»-«Գալարասարայ» խաղը դիտելիս շատ էի հուզվում, քանի որ «Մոնակոյում» գլխավոր խաղադուրները եր Յուրի (Օհանյան) Չուրկանի անունով մի երիտասարդ: Յուրի հետ ծանոթացել էի 1993 թ. օգոստոսի 15-ին Նիս քաղաքում, Սուրբ Ասվաճաճի տոնի արթիվ հայ առաքելական Ս. Ասվաճաճի եկեղեցու կողմից գեմվող «Բարսաճյան» արտում, որ ամեն օրի եկեղեցու եւ կողմի հայկական դրոշմի օգնությամբ նորաստեղծվում սիրտ սեղան է կազմակերպվում: Օրվա հանդիպումը, սիրված երգիչ Մարքեն Յուրկանցն էր: Նա, քեմ հրավիրելով Յուրի Չուրկանին, հայտարարեց. «Այս մեր կողմից հայ նշանավոր խաղադուր: Առիթը չկորցնելով լուսանկարեցի այն դահլը, երբ Մարքեն Յուրկանցը եւ Յուրի Չուրկանի միասին հայերեն

երգում էին «Չուհ... չուհ... շոգեկառ, որ ես դու գնում» մանկական երգը: «Հայկականությունն ինձ համար վերագրված մի բան չէ, քանի որ ամբողջ մանկությունս Լիոնում անցկացրել եմ հայկական մթնոլորտում, իմ սիրելի մոր շնորհիվ», ասում է Չուրկանի: «Մենք իհարկե շատ ենք հոլանդացի Յուրիով, ավելացնում է հայրը ժամը: Ես էլ ծնվել եմ Ֆրանսիայում, սակայն ծնողներս լեհեր են եւ եղել են Ռուսաստանի «կաթմիկները»: Կողակիցս Գեմիսի (28 տարեկան), Յուրի (26 ս.), եւ Միշայի (20 ս.) մայրը հայուհի է եւ կրում է Օհանյան ազգանունը. «Ես աստիկիս հայկական կրթությունով եմ դաստիարակվել ու ի միջխաղը լավ եմ սիրադասում հայոց լեզվին: Հարսանիքս Մոնակոյի հետ իրականացվեց լրիվ հայկական լուսավորական կրթական մեծերով: Հասկանալի է, որ ես եւ սիրելիս մեր գլխավորը ճակատ

ճակատի միացրել էին, կաղելով մի հյուսված ժամակներով, որը հայ եկեղեցում սուրբ միասնության խորհրդանիշ է», ասել է Չուրկանի:

Ֆրանսիական մամուլը մեծ գովեստներ է ցույցում խաղադուր Յուրի Չուրկանին, նրան համարելով հեռահայ հուժկու հարվածների մեծ վարդիս (Չանազանյանի եւ Բոնդարենկոյի տես), որը գոյային մեծ զգացողություն ունի եւ իբրևս էր ժողովուրդի տես:

«Յուրի Չուրկանի անկրկնելի ուժարկուն» հոդվածում Ֆրանսիացի լրագրող Ժան Գոգին դասնում է, քե Յուրին ինչեւ էր ասում իր սիրելի ունուցիչ հայրիկի մասին. «Հակասական իմ հոր ցանկությամբ, որը խոսքային մեծ անուն է ու... ցե. ու 28 անգամ հանդես է եկել Ֆրանսիայի ազգային հավաքականում, սա խոսքային նկատմամբ քաղաքիկ սերունդի:

Ամենամեծ փափագներիցս մեկը Հայաստան գնալն է, հայ անվանի խաղադուրներին ճանաչելը: Համբուրում եմ հայերին ու իրենցնում, որ իմ երկրող, այսինքն հայկական անունն է Բաֆֆի:

սասխանատու դասին նրան չիացող վեց անվերջ իրացնել նետներ եւ լրացուցիչ ժամանակում 73-68 հաշվով հաղթանակ տնեցին հյուրերը: Այնուամենայնիվ Ալեքսանդրովան զարգացն խաղաց այդ օրը եւ 38 միավոր բերեց իր թիմին: Գա արդյունավետության երկրող ցուցանիշն է Ֆրանսիայի առաջնությունում: Ռեկորդը դասկանում է ամերիկացի Սիմոնին («Տար»), որը մեկ խաղում ձեռք է բերել 53 միավոր: Երկրող տուրում էլ «Մերենը» անասողություն մասնակց, այս անգամ արագնա խաղում 56-75 հաշվով զիջելով «Նիսին»: Այս խաղում էլ ամենաարդյունավետ Ալեքսանդրովան էր, որը վասակեց 32 միավոր: Հակորյանը խաղում էր վասաողը վիճակում եւ չկարողացավ հանդես գալ ամբողջ ուժով: 3-րդ ֆառյակում առաջատարն է «Մոնպելիեը», որը 2 խաղում նույնքան հաղթանակ է տարել եւ ունի 4 միավոր: «Մոնպելիե» ու «Նիսը» վասակել են 3-ական միավոր: «Մերենը» 2 միավորով այստեղ էլ վերջին տեղում է:

ԲԱՍԿԵՏՈՒ Եզրուփակիչում էլ դասրություններ

ԱՄՏԱՅԻՆ ԱՄՏԱՅԻՆ.
Սեփ. քրթ., Փարիս
Ալվաեցին կանանց բասկետբոլի Ֆրանսիայի առաջին դիվիզիոնի առաջնության եզրուփակիչ փուլի մրցումները: Ինչպե՞ս հայտնի է, երկրի 12 ուժեղագույններն քս գրաված տեղերի բաժանվել են 3 ֆառյակի եւ Երջանածն մրցակարգով Եւրոպականում են վիճարկել համադասարան տեղերը: «Մերեն Լուսակը», որտեղ հանդես են գալիս Անահիս Հակոբյանն ու Լյուրով Ալեքսանդրովա-Քոչարյանը, նախնական փուլում գրավելով վերջին տեղը, բնականաբար հանդես է գալիս երրորդ ֆառյակում: Առաջին տուրում «Մերենն» ընդունեց «Մոնպելիեն»: Երբ խաղի հիմնական ժամանակի ավարտին մնում էր ընդամենը 1 վայրկյան հաշիվը հավասար էր 61-61 եւ Ալեքսանդրովան ստացել էր տուգանային նետն իրավունք: Ցավով, այդ դա-

Ալեքսանդրովան նետան դաժին

ՁԵՐ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԸ

«ԻՆԿՈ» ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Հայտարարում է մրցույթ հեռույտ տեղերի համար

X զլխավոր հաշվադատի տեղակալ՝ 1 հոգի (սնտեսական բարձրագույն կրթ., մինչեւ 35 ս, ոչ տակաս քան 5 արվա հաշվադատության աշխատակործ բանկում)
 X հաշվադատ՝ 1 հոգի (սնտեսական բարձրագույն կրթ., մինչեւ 30 ս, հաշվադատի 1 արվա աշխատակործ)
 X բոսային գործունեությունների բաժնի աշխատակից՝ 2 հոգի (մինչեւ 30 ս, սնտեսագիտական բարձրագույն կրթ., արտունություն ունեն անգլերեն իմացողները)
 X արադրամային բաժնի աշխատակից՝ 2 հոգի (մինչեւ 30 ս, սնտեսական բարձրագույն կրթ., հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն իմացությամբ)
 X արտուղար-ռեֆերենտ (մինչեւ 30 ս, բարեստ աղջիկ, բարձրագույն կրթություն, հայերենի, ռուսերենի հսակ սիրադասում, ցանկալի է անգլերենի իմացություն):

Ի. Երեան, 375010.
Վոսադադուի արվայի փողոց, 2/8,
հեռախոս. 56-59-74, 56-37-25, ֆախս. 56-37-25

ՇՈՒՄՍ

Չարագրեցին եւ Կասադուրը եւ Կարողը

Իտալիայի Լինարես քաղաքում ավարտվեց Եվրոպայի խոշորագույն մրցաշարը: Աշխարհի երկու չեմպիոններն էլ շարագրեցին յուրովի: Անասուի Կարողը վաղուց այդքան հաջող հանդես էր եկել, ինչպե՞ս անչափ ուժեղ կազմեցած Լինարեսի մրցաշարում: Նա 13 ակտիվներում ոչ մի դասրություն չէր ցուցնում, 9 հաղթանակ տարավ, ընդամենը 4 անդիպում ավարտեց ոչ ուի եւ վերջինը 11 միավոր, միանգամից 2,5 անգամ ավել արագ անցավ մոտակա գոլերից: Կարողը վերջին տուրում էլ տարադրված էր մարտական

րեն, չնայած մինչ այդ հաղթել էր մրցաշարում եւ առավելության հասավ Ալեքսանդր Բեյլավսկու նկատմամբ: Չարագրեց նաեւ Գարի Կասադուրը, սակայն այս անգամ անտառանելիորեն իր անվասա խաղով: Կասադուրը վերջին տուրում զիջեց Ֆրանսիացի ժուլ Լոսինին եւ 8,5 միավորով սիզացի գրտմայստեր Ալեքսեյ Շիուլի հետ բաժանեց 2-3-րդ տեղերը: Կարող Կասադուրը մեկ մրցաշարում երկու դասրություն չէր կրել եւ այդքան անհաջող հանդես չէր եկել: Իրոք երեւում է նա հետ հոգեբանական առումով ինչոր բաներ են կասարվում:

ՆԵՏԱԲԵՐԱԿԱՆ

Աննախադեղ ճանադարհորություն

Ճաղոնացի ճանադարհոր Միցուր Օբան Գյուսիսային բեւեռով ոտքերով արթնացն է մեկնել Ռուսաստանից Կանադա: Նրա նպատակը ֆանասաիկ է միայնակ, առանց օգնության կերել անցնել Գյուսիսային սառուցյալ օվկիանոսը, առավելելով միայն սեփական ուժերին: Նման քան աշխարհում ոչ ու չի իրականացրել: Միայնակ ճանադարհորությունը դժվարագույն փորձություն է, որ ստիպում է մարդուն համայնքել մտային եւ ֆիզիկական կարողությունները: Միցուր Օբան բե-

ւեային մեծ փորձ ունի եւ դա նրան վստահություն է տալիս այդ քարը եւ վստահավոր գործում: Միցուր Օբան դեղի Գյուսիսային բեւեռ ուղեորվել է 20 օր առաջ: Իր հետ վերցրած բեղի (հանդերձան, սննդի դասար, սարավորումներ) ընդհանուր քաղը 150 կգ է, որը Օբան իր հետ քաղ է տալիս 3,5 մետր երկարություն ունեցող սահակի վրա: Ընդհանուր առմամբ նա, ուղեւ է անցնել 1730 կմ ճանադարհ: Առայժմ դեղի Գյուսիսային բեւեռ Միցուր Օբան հաղթահարել է 250 կմ:

ՖՈՒՏՏՈՒ

Ֆուտբոլային մրցակարներն էլ տեսք է դասրաս լինեն

Ընդամենը մեկ Եւրոպա հետ մեկնարկելու է Հայաստանի ֆուտբոլային նոր մրցաշարը: Մարտի 23-ին սկսվելու է 33 զավթի 3-րդ խաղարկությունը: Ֆուտբոլիստներին զուգահեռ նոր մրցաշարին լրջորեն նախա-

դասրասվում են նաեւ համադասության առաջատար մրցակարները: Ֆուտբոլի համադասական ֆեդերացիան նրանց համար 10 օրա ուսում նամարական հավալ է կազմակերպել Ալիեր քաղաքում:

